

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére von-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 113. szám.

Kedd, május 20.

A dekorum.

Nagybecskerek, május 20.

(F.) A közpályán szereplő egyének tekintélyének megóvása legfőbb garanciáját a dekorum feltékeny megőrzése képezi, amelynek a tulzába csapó neveltségesség és a tulkapásokra ragadó erőszakosságot egyaránt kerülni kell, mert ezek a dekorumoknak egyaránt megsemmisítői és lerontói.

A függetlenségi párton mindig akadtak honatyák, akik ezt belátni nem voltak képesek s azért nemcsak a maguk dekorumát alacsonyították le, hanem az egész párt tekintélyét is megcsorbitották. És — miként a delegacionális albizottsági ülések ellen rendezett legutóbbi hecc bizonyítja — még mindig van ilyen hangulat a szélső balon.

Hisz azt senki sem hiszi el a függetlenségi akadékoskodó uraknak, hogy ők csupán a komoly nyilvánosság ellenőrző tényezőjét akarták bevinni az albizottsági ülésekbe, mert hisz azokról az ülésekről a közvélemény mindig kelően értesült a legszélesebb körű publicitás útján, úgy hogy egyszerűen neveltség, mikor egyik vagy másik honaty a ur azt hiszi, hogy az ő személyes jelenléte több garanciát nyújt az országnak.

Az pedig viszont erőszakoskodás jellegével bíró eljárás, hogy a honboldogító és honmentő urak az albizottsági ülés helyiségébe betódultak.

Hát bizony ez nem honatyákhoz illő és méltó magatartás. És a komoly szándékok megvalósításának egészen más lett volna a helyes módja.

Szerencsére Széll Kálmán miniszterelnök rendkívüli körültekintő tapintatossága, mint mindig, úgy ebben az esetben is helyre simította a függetlenségi tulzó honatyák vastag és durva tulkapásait, amidőn a miniszterelnök az ő mindig a legkorrektebb törvényiszteletre valló magatartásával kijelölte, megmutatta az indulatoktól magukat könnyen elragadtató és aztán ítélet nélkül való heveskedésben elvakult honatyáknak, az egyedül helyes utat, amelyen a kérdés megoldása elérhető, s amelyet ő nekik kellett volna megtalálniok, ha kellő higgadságuk lett volna.

Szóval a miniszterelnök ismét helyre hozta azt, amit ellenzék elrontott, helyreállítván, amennyire lehetett, a dekorumot.

Megei inkompatibilitások. Annak idején sokat beszéltek a magy. kir. belügyminiszter egyik rendeletéről, mely az árvászéki elnökök és tisztifőügyészek összeférhetlenségére vonatkozott. A Tolnavármegyéhez intézett rendelet minket annyival inkább érdekel, mivel Torontálvármegye törvényhatósági bizottságát is élénken foglalkoztatta egy hasonló ügy. A „Belügyi Közlöny” most a következő legújabb döntést hozza: „A belügyminiszter 1902. évben kelt és 13.757. szám alatt Tolnavármegye közönségéhez intézett rendeletben kimondotta, hogy az árvászéki elnöki, valamint a főügyészi állás és az illető gyámpénztárral pénzügyi összeköttetésben álló pénzügyi felügyelő bizottsági tagsága egymással összeférhetetlen. Ennek hatályon kívül helyezése iránt Tolnavármegye közönsége a belügyminiszterhez feliratot intézett. A belügyminiszter most rendeletben arról értesítette a nevezett vármegye közönségét, hogy a fenti elvi kijelentéstől — mely eddig is következetesen minden egyes esetben alkalmaztatott — el nem térhet.

Jegyzői kamarák.

Ebben a nagyfontosságú tárgyban Jedlicska Jenő ur a következő nyílt levél közlésére kéri fel lapunkat:

Nyílt levél Vihely Géza jegyző urhoz, mint a torontálmegei községi és körjegyzők együletének tisztelt Elnökéhez!

Egyetünk e hó 11-én tartott közgyűlésén hivatalos elfoglaltságom miatt meg nem jelenhetvén, csak a „Torontál” napilap közleményéből vehettem tudomásomra ama felvetett kérdésről, „vajjon nem-e alakíthatnánk meg az ügyvédi és körjegyzői kamara hasonmására a községi és körjegyzők kamarája is?”

Előterjesztésedben a célt, melyet a jegyzői kamara alakításával elérni óhajtasz, elég részletesen fejtetted ki, úgy hogy ahhoz hozzátenni valóm nem lehet.

Tudva azonban, hogy mi jegyzők, nemcsak hivatalnokok, hanem a felsőbb hatóságok akaratának végrehajtói, sőt talán mondhatnám a politikai hadsereg közkatonái is vagyunk, nem hiszem, hogy magunkat a szabad ügyvédi avagy körjegyzői karhoz hasonlítottan fegyelmi ügyünkben kamara alakítással annyira önállósíthassuk.

Ez a „jövő század regénye”! Hogy azonban némi önállóságra tehessünk szert s elháríthassuk magunkról a jelenben érvényben levő s az 1886. évi XXII. t.-c. VIII-ik fejezetében körülírt fegyelmi törvény hézagosságából eredő erkölcsi és anyagi károkat, fegyelmi vizsgáló-bizottság megalakítását ajánlanám az alábbi pontok szerint.

Fegyelmi vizsgáló-bizottság.

1. Községi és körjegyzők fegyelmi bizottsága áll az illetékes járási főszolgabíró, a járási számvevő és a vármegyei községi és körjegyzők egylete választmányának a vármegye alispánja által esetről-esetre kiküldött 2 tagjából.

2. A községi és körjegyzők ellen hivatalos működésükben észlelt mulasztások, vétségek esetén a fegyelmet elrendelheti az eddig erre hivatott hatóság, de ezt követőleg a vizsgálathoz — az illetékes járási főszolgabíró által — megidézendő az első pontban érintett fegyelmi vizsgáló-bizottság, kikkel a vizsgálat tárgya röviden írásban közlendő.

3. A vizsgálat folyamán a mulasztás, illetve vétség fenn vagy fenn nem forgásának mérlegelése s megtorlására első sorban a kirendelt fegyelmi vizsgáló-bizottság teszi meg javaslatát.

4. A fegyelmi bizottság elnöke az illetékes járási főszolgabíró, szavazattal bíró tagjai a járási számvevő s a vármegye alispánja által az 1-ső pont alapján kiküldött 1 jegyző, míg a hasonlóképpen kirendelt 2-ik jegyző csak mint előadó szerepel.

Véleménykülönbség esetén az elnök főszolgabíró szavazata dönt.

5. Amennyiben a fegyelmi vizsgáló-bizottság tagjai között a teljes egyértelműség fenn nem állana, az eltérő vélelmek a vizsgálat során felvetett jegyzőkönyvben minden esetre nézve kifejezést kell hogy nyerjenek.

6. Köteles a vármegye községi és körjegyzők együletének elnöksége az egyleti választmányi tagok névjegyzékét minden év december hó 25-ig bezárólag a vármegye alispáni hivatalának bemutatni s abban a netán egyes jegyzők irányában fennálló érdekeltségi viszonyt feltüntetni.

7. Az 1886. évi XXII. t.-c. 105. §-a részben megváltoztatik, vagyis az „annyiszor a mennyiszor alkalmazható rendbüntetés” helyett kisebb foku hanyagság, vagy hivatalbeli engedelmetlenség címén évente legfeljebb két ízben lesz felebbezés kizárásával rendbirság alkalmazható, harmad ízben már annak elbírálása a fegyelmi vizsgáló-bizottság hatáskörébe s súlyosabb beszámítás alá esik.

8. A fegyelmi vizsgálat költségei, melyek csak a legkisebb mértékre lesznek szorítandók, a mulasztó jegyző terhére esnek, az esetre pedig, ha a hivatalból elrendelt fegyelmi teljes felmentéssel nyerne befejezést, a jegyzőkre egyebekben kirott pénzbírság-alapból nyerne fedezetet, magán alaptalan panasz esetében panaszos által viseltetik.

9. A fegyelmi vizsgáló-bizottság által hozott javaslatok ellen beadott felfolyamodásokra a jelenleg megállapított fórumok maradnak illetékesek.

Oly mulasztás, illetve vétségnél, mely a fennálló törvények és törvényes szabályok alapján büntettnek minősítetik, a vizsgálat a büntető eljárás szabályai szerint eszközöltetik.

Indokolás.

Fegyelmi tárgyat tulnyomólag a hivatalos kötelesség elmulasztása, a hivattal járó jogok s kötelességek szabálytalan alkalmazása képezi.

A mulasztás s szabálytalanság elbírálása a községi jegyzőkre hárult összes teendőben teljes szakértelmet, gyakorlottságot követel, a sokak közül különösen kiemelve az adókövetés, beszédés, pénztári kezelés, árva ügyek, kataszter és telekkönyvi stb. ügyeket, melyekben a vizsgálatot eddig teljesítő első foku hatóságunk a dolog természeténél fogva nem rendelkezhetik teljes szakértelemmel s gyakorlottsággal, ennek hiánya pedig a vizsgálat alaposságának rovására esik.

Számos esetben marad a mulasztás felderítetlen, sok esetben pedig téves szempont s alapból kiindulva sérelmes s a közvélemény előtt lemoshatlan erkölcsi szégyenfoltot képez az alaptalanul meghurcolt hivatalnokra.

A fegyelmi vizsgáló bizottság előadójánál — mint községi jegyzőnél — minden esetre feltételezhetjük s megkövetelhetjük ügykörének teljes szakértelmét, sőt ha ez általánosságban kétségbe is lenne vonható, megnyugtató s a cél elérése szempontjából a jövőre nézve a községi és körjegyzők egylete — minden más körülményektől eltekintve — a választmányt a fontos s magas hivatáshoz mérten állítaná egybe.

Ha tehát az előadó szakértelme megbízható, a vizsgálat folyamán a valódi tényállás felderítése biztosítottnak vehető, ez pedig minden jog és igazságszolgáltatásnak fő és elengedhetlen kelléke.

A járási számvevő bevonása különösen a vagyonkezelés körül felmerült kérdések tisztázására irányulna s lenne megnyugtató befolyással.

Ekként az elnök főszolgabíró két érdektelen s mi fő teljes szakértelemmel rendelkező bizottsági taggal egyetemben bírálja el a kérdést, ez mindenesetre sokkal alaposabb lenne az eddig érvényben volt hiányos s ferde eljárásnál, ahol a bár jóindulatu, de kevesebb jártas, vagy még rosszabb elfogult s szakavatlan legyen vádló, vizsgáló s büntető bíró egy személyben.

A fegyelmi vizsgáló bizottság felelősségterhes, de alapos ténykedése legtöbb esetben lehetetlenné tenné azon anomáliákat, hogy egyes jegyzők a vizsgálat befejeztével kisebb mulasztásnak vagy szabálytalanságnak minősített hibájukért néha évekig vannak hivataluktól felfüggesztve s pellengére állítva a közvélemény előtt.

Jelen fegyelmi vizsgáló bizottság miben sem állhatna a felsőbb hatóság ellenőrzési s büntető jogkörének útjába, mert az elnök főszolgabírónak mindenkor módjában állna a vizsgálat s javaslatáhozatal során esetleg felmerült avagy felmerülni látszó visszasságok meggátolása.

Ezzel vélném közvetítőleg önállóságunkat lehetőleg megközelíteni s kérék, az esetre, ha javaslatom, vagy annak alapelve némileg is hozzájárulhatna sorsunk javításához, azt az új fegyelmi törvény megalkotásánál az országos jegyzői egyesületnek hason elbírálás s illetékes helyen való ajánlásra felterjeszteni szives légy.

Öszinte híved

Jedlicska Jenő,
jegyző.

Választások a szerb kongresszusra.

(Saját tudósítónktól.)

— május 20.

Most folyik mindenfelé a karlócai gör. kel. szerb egyházi kongresszusra küldendő képviselők választása. A kongresszus iránt nagy az érdeklődés szerb polgártársaink körében s a kongresszusi képviselők választása körül hetek óta heves agitáció folyt. A radikális és a liberális párt mérkőzött a küzdelemben s a választásokról ideértett eddigi jelentések legtöbb helyütt a radikálisok győzelméről szólnak.

Nagybecskereken tegnap volt a választás a szerb hitközség épületének gyülestermében dr. Petrovits Szvetozár hitközségi elnök vezeté-

sével. A választás pont 10 órakor kezdődött és délután 5 óráig tartott. Ez idő alatt a hitközségi épület körül mozgalmas élet uralkodott.

A világiak részéről két jelölt volt: dr. Györgyevics Milos liberális és dr. Gavrilla Emil radikális. Ezekre összesen 544 szavazatot adtak be, melyekből kettőt megsemmisítettek.

A szavazatokból dr. Györgyevics 292-öt, dr. Gavrilla 250-et kapott és így dr. Györgyevics Milos liberális párt 42 szavazattöbbséggel választotta meg kongresszusi képviselővé. Az egyházi képviselőt a Nagybecskerek városa és a módosi kerület együttesen választotta. A kerület szavazatainak száma 105, Nagybecskerek 40 szavazata ellenében. Egyházi részről is két jelölt volt Sztraity György nagybecskereki esperes liberális és Neskovics Mihály perlaszi plébános radikális programmal. A szavazatok eredménye az volt, hogy 145 szavazatból Neskovics Mihály radikális párti jelölt 85 szavazatot kapott s így 15 szótöbbséggel győzött Sztraity György 70 szavazata ellenében.

A módosi kerület világi képviselőjévé Koszovác Máté melencei nyugdíjazott tanítót választották meg.

Ugyancsak tegnap volt az aracsai kerületben is a választás. Itt világi képviselőnek a radikális párti dr. Pavlovics Lyubomir orsz. képviselőt választották meg egyhangulag, míg egyházi képviselő Jovánovics Miklós karlovai plébános lett szintén radikális programmal.

Mokrinban Tyosits törökbecsei tanítót (radikális) egy szavazattöbbséggel választották meg.

Legtovább tartott a választás Nagyikindán, ahol még a mai délelőtt folyamán is nagyban folyt a választás. A legutolsó jelentések szerint Bogdán Márkó liberálisnak 170 szavazattal van többje, mint Eremics Pál orsz. képviselőnek.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/26-tól 1/28-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7/2 óráig nyitva marad.

Fogműterem. Erdélyi Mór fogtechnikus, a Korona-szálloda mellett.

Május 24. Műkedvelői előadás a Szabad lyceum javára.

25. Tavaszhi himnlóoltás a városházán.

26. „Polgári Dalárda” rendkívüli közgyűlése délután fél 3 órakor a Rózsa-szállóban.

31. A torontálvárm. közművelődési egyetel közgyűlése. Junius 6. Gróf Bethlen Miklós főispán beiktatása.

— **A pünkösdi ünnepek.** A pünkösdi ünnepnapoknak csak részben hódolhatunk elismerésünkkel. Ugyanis csak az első napon sütkérezhettünk a ragyogó napsugarakban és élvezhettük a természet szépségeit. Pünkösdi hétfőjén már ráncborult az égboltozat s majdnem egész nap hideg eső zuhogott s előkerültek a vasárnap lelkesen elraktározott felöltők. A hívők áhitatára persze nem volt befolyással az időjárás s ugy vasárnap, mint hétfőn megteltek ájtatos hívőközönsséggel az ünneplő felekezetek templomai. A rom. kath. plébánia templomban vasárnap délelőtt ünnepi nagy mise volt, melyet Szabó Ferenc apát szolgáltatott fényes papi segédlettel. Mise alatt az egyházi ének- és zenekar Seiler C-dur miséjét adta elő szép precizitással Sámson karnagy vezetésével. Az ájtatosságot nagyban emelte a Boross Károlyné által énekelt „Ave Mária” és a vegyeskar által szépen előadott „Confirma leve Deus” kezdetű ének. — Az ág. ev. és ev. ref. templomok szintén megteltek mindkét napon ájtatos hívekkel. Az előbbi templomban Jeszenszky Nándor ág. ev. lelkész, az utóbbiban pedig Szalay József ev. ref. lelkész mondott az ünnep jelentőségéhez mért szép egyházi szónoklatot.

— **A honvédség köréből.** Ő felsége a király pávai Vajna Albert ezredet, az 5. gyalogezred parancsnokát, a m. kir. honvéd-gyalogság tényleges állományába való áthelyezés és a szegedi 5. honvéd-gyalogezrednél létszám felett való vezetés mellett, a 45. honvéd-gyalogdandár parancsnokává legkegyelmesebben kinevezte. — A m. kir. honvédelmi miniszter rendelete folytán dr. Loesz Jenő és dr. Berger Mór szolgálaton kívüli viszonybeli főorvosok és dr. Klein Mór és dr. Falta Mór

segédorvosok, mindnégyen a szegedi II. honvédkerületi parancsnokság nyilvántartásában, a szolgálati, illetve védkötelezettség teljesítése után viselt tiszti rangfokozatuk megtartása nélkül saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsájtattak.

— **Magyar név.** A m. kir. belügyminiszter Komarek Antal nagyikindai illetőségű ugyanottani lakos, ugyszintén kiskoru Lajos, Ilona és Géza gyermekei családi nevének „Vajda”-ra kért átváltoztatását megengedte.

— **Uj posta-állomás.** A temesvári m. kir. posta- és távirada-igazgatóság közhírré teszi, hogy Torontálvármegye Szerb-Keresztur községében f. évi június hó 1-én postaügynökség lép életbe, mely bárhova szóló levélpostái küldemények, továbbá a felföldre, Ausztriába, a megszállott tartományokba és Németországba szóló 1000 korona értékűt meg nem haladó pénz- és csomagküldemények felvételével, továbbításával és kézbesítésével, továbbá postautalványok és postatakarék-pénztári ügyletek (1000 kor. érték erejéig) közvetítésével fog foglalkozni.

— **A torontálmegei magyar közművelődési egyetel igazgatósága tisztelettel felkéri mindazokat, kik taggyűjtő aláírási ivatek kaptak, sziveskedjenek ezen ivatek az egyetel igazgatóságához még akkor is beküldeni, ha nem sikerült volna is új tagokat gyűjteni. F. hó 28-án az egyetel igazgatótanácsa ülést tart, melyen be kell számolnunk a felhívások eredményéről s f. évi május hó 31-én pedig az évi rendes közgyűlésnek kell jelentést tennünk, de ezt csak akkor tehetjük, ha az ivatek beérkeznek. Az egyeteli igazgatótanács minden egyes tagja kapott aláírási ivatek, de eddig még csak egy helyről érkeztek be ivatek, a többi soráról nincs tudomásunk. Kérjük az igazgatótanács tagjait, sziveskedjenek ismerőseik körében minél több aláírást gyűjteni, mi egy kis ügybuzgóság mellett nem oly nehéz dolog, mert hisz egy egész évi tagsági díj csak négy korona, mely összeget tetszés szerint negyed-évi egy-egy koronás részletekben is lehet lefizetni. Kölesnykönyvtárunkat ajánljuk az olvasóközönsség figyelmébe. Jeszenszky Nándor ág. ev. lelkész egyeteli könyvtárnoknál mindennap, a déli órákban rendelkezésre áll a könyvtár, mely má már 1600 kötetből áll. A könyvek használata díjmentes. Az igazgatóság.**

— **Nyugdíj egy negyvennyolcas honvédnek.** Vogel István, nagykomlósi ügyvéd, negyvennyolcas honvédhadnagy 520 korona évi nyugdíjat utalványoztak ki az országos alappól.

— **Díszes esküvő** volt ma délelőtt városunkban. Szabó Béla törökbecsei kir. albiró esküdött örök hűséget thurnwarthi Kodár Hedvig kisasszonynak, néhai thurnwarthi Kodár Ernő cs. és kir. ezredes bájos leányának. A polgári esketést dr. Grandjean József polgármester végezte szép beszéd kíséretében. Tanúk voltak a vőlegény részéről dr. Stasik Ferenc ügyvéd, a menyasszony részéről pedig Thurn Lajos törökbecsei gyógyszerész. Az esketés után a násznép az ev. ref. templomba vonult, a hol Szalay József lelkész megható beszéd mellett adta reájuk az egyház áldását. Az esküvőn nagy és előkelő közönség vett részt.

— **A kereskedelmi diákok érettségije.** A nagybecskereki állami felsőkereskedelmi iskolában ma kezdődtek el az írásbeli érettségi vizsgálatok. A hét napig tartó vizsgálatok tárgyai a következők: Magyar nyelv és irodalom, német nyelv, francia nyelv, kereskedelmi levelezés, kereskedelmi számtan, politikai számtan, könyvvitel. A szóbeli érettségi vizsgálat tárgyai: A magyar irodalomtörténet az írásművek elméletével, vegytan és áruismeret, jogi ismeretek, közgazdasági ismeretek, a magyar nemzet története és a kereskedelem története, a kereskedelmi földrajz felső osztálybeli anyaga. A szóbeli érettségi vizsgálat idejét a kiküldött két miniszteri biztos egyetértően állapítja meg.

— **Az ifjúsági egyetel mulatsága.** A felső-muzslyai ifjúsági egyesület szépen sikerült mulatságot rendezett tegnap a „Tavaszi”-féle koremban. Bizonyosága ez annak, hogy ifjúsági egyesületek az ifjúság erkölcsi és társadalmi nevelésére nagy és jótékony befolyással vannak. Felső-Muzslyán ugyanis be vannak tiltva a vasárnapi mulatságok. Reitter Oszkár rendőrkapitányunk az ifj. egyesület igazgatójának közbenjárására az egyetelnek megengedte, hogy mulatságot tartsanak. miután megígérték az ifjak, hogy ezentul nem adnak okot arra, hogy az engedélyt megvonja tőlük.

— **A törökbecsei szabadság-szobor** céljára jegujabban a következő adományokat kapta a szobor-bizottság: Dr. Tószögi Aladár 50 korona, dr. Welliaha Károly 20 korona, Sár Ede 10 kor., Bánlaky András 50 korona, Balázs Iván 20 kor., Pál János gyűjtése 66 korona 30 fillér, Richter Hugó 10 korona, Szamek Gusztáv dr. 10 korona,

Szilágyi Zsigmond 20 korona, Kiss Gyula 20 korona, Jekelfalussy Zoltán 10 korona. Összesen 286 korona 30 fillér. Ehhez hozzávéve a mult-kori 247 koronát, eddig összesen 533 korona 30 fillér folyt be Lenau szobrára.

— **Eljegyzés.** Hoffmann Béla nyomdajelölt a „Módos” című lap kiadója, eljegyezte Kovács Frida kisasszonyt, Kovács Miksa nagybecskereki kereskedő kedves leányát.

— **A módosi bíró felfüggesztése.** Módosról jelentik, hogy az ottani községi bíró, Gagyanszky Dragomir, a járási főszolgabíró felfüggesztette állásától s fegyelmi vizsgálatot indított ellene. A felfüggesztés azért történt, mert följelentették, hogy a bíró a szerb kongresszusi választások alkalmából tartott népgyűlésen államellenes nyilatkozatot tett. Szombaton választották meg a helyettesét Steinbach Antal főszolgabíró elnöke alatt. Helyettes bíró Gigits Lára lett.

— **Öngyilkos tanár-jelölt.** Bertalan Ernő budapesti tanárjelölt, Bertalan zombolyai polg. iskolai tanár 22 éves fia, e héten Budapesten lakásán föbe lőtte magát és nyomban meghalt. Tettét valószínűleg pillanatnyi elmezavarásban követte el. Holt testét szombaton reggel hozták Nagy-Szent-Miklósról s itt helyezték örök nyugalomra. Halálával gyászba borította Kupkay Pál földbirtokost és nejét is, a kik az elhunytban unokájukat siratják.

— **Ujabb gyilkosság Törökbecsén.** Az utóbbi időben Törökbecsén ugylátszik erősen zilált erkölcsi állapotok uralkodnak. Egymásután történnek a gyilkosságok, a melyeknek a rugója mindig az asszony. Csak a napokban irtunk ilyen gyilkosságról s most megint az asszony miatt halt meg valaki. Gájics Vita törökbecsei gazdát elhagyta ugyanis a felesége s össze állt Gyukics Milánnal. Természetesen ebből nagy harag keletkezett és Gájics folyton fenyegette Gyukicsot, hogy az asszonyért bosszút áll. Gyukics persze, a hol lehetett, kerülte a cserbenhagyott férjét, de hát Törökbecse nem olyan nagy, hogy egyszer mégis csak össze ne kerüljön a két ellenfél. Így történt szombaton, Gyukics a község főutcáján ment, amikor Gájics szembe jött vele. Mikor meglátta Gájicsot, megfordult és sietve el akarta kerülni, de Gájics utána rohant s késsel megtámadta. Erre Gyukics előrántotta revolverét, melyet Gájics fenyegetései óta folyton magánál hordott és rálőtt Gájicsra. A golyó halántékon érte ellenfelét s nyomban meghalt. A esendőrség híret vette a dolognak és a gyilkost letartóztatta. Értesítésére azután kiment a helyszínére dr. Lauka József kir. alügyész, dr. Fialowski Béla kir. törvényszéki orvos és dr. Magyar Károly fogházorvos Nagybecskerekéről, továbbá Petrik György törökbecsei albiró, akik megéjtették a vizsgálatot és a gyilkost kihallgatása után börtönbe vitték.

— **Játék a tüzzel.** Bancsov Rafael 6-besenyői lakosnak György nevű öt éves fia szerdán reggel, míg szülői távol voltak, gyufával játszott. Játék közben meggyult a gyufa, mitől a kis gyermek ruhája tüzet fogott és a gyermek elégett. A hatóság megindította a vizsgálatot a szülők ellen.

— **A magyar iparművészeti társulat Turinban.** A napilapok már hírül adták azt a fényes sikert, amit iparművészetünk a most megnyílt torinói nemzetközi iparművészeti kiállításon elért s jelezték, hogy a kiállítás terjedelme és rendkívül gazdag és magas színvonalon álló anyaga messze felülmúlja a várakozásokat. Miután a kiállítás a maga nemében az első világhiállítás, amely az iparművészetben felerült új irány eredményeit teljesen feltünteti és kétségtelenül mértékadó lesz annak jövő fejlődésére s ezért kívánatos, hogy azt minél többen tanulmányozzák, a magyar iparművészeti társulat, hogy tagjainak a kiállítás látogatását megkönnyítse, a részükre rendkívül kedvezményes utazást biztosított. Az eddigi megállapodások szerint egyelőre a Fiume—Velence—Milano utvonalon május hó 28-án, június hó 25-én, július hó 30-án, augusztus hó 13-án, szeptember hó 3-án és október hó 1-én csoportos kirándulások lesznek. A társas kirándulásokon résztvevő tagok Turinban három napig elsőrangú kötelekhen szállást teljes ellátást s három belépő jegyet kapnak az iparművészeti kiállításba és szakavatott kalauz vezetése mellett tekinthetik meg a kiállítást és a város nevezetességeit. A részvételi díjak az I-ső osztályon utazók részére 175 kor. 50 fill., a II-ik osztályon utazóknak 140 kor. 90 fill. A jegyek a tagsági igazolványok mellett kaphatók a M. Á. V. I. és II. számú városi menetjegy-irodáiban Budapest (Hungária-szálló és Vigadó-tér 1. sz.) Az ujonnan belépő tagok, akik a fenébbi kedvezményt igénybe venni akarják, a folyó esztendőre esedékes rendes tag-

sági díjat, melyet 10 korona helyett, kivételesen 6 koronában állapították meg, közvetlenül is lefizethetik ugyancsak a menetjegy-irodában, ahol minden további felvilágosítással készséggel szolgálnak.

Az Unió-gyufagyár ügye. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület elnöksége fölkért bennünket a következő nyilatkozat közlésére:

A F. M. K. E. igazgató-választmánya 1902. április 30-án megtartott évnegyedes ülésén az Unió-Gyufagyár Részvénytársaság ellen az országos sajtó egy részében megjelent vádak ügyével s a gyár igazgatóságának irásos kérelmére elhatározta, hogy bevárja a gyár ellen hivatalból folyamatba tett vizsgálatnak jogerős ítélettel való befejezését s a maga részéről csak akkor s annak eredményéhez képest fog intézkedni. Egyes lapoknak azt a híret, mintha a F. M. K. E. az egyesület portomentességi kedvezményével visszaélt és a F. M. K. E. gyűjtők vagy bármiféle más cég üzleti reklámjait portomentesen küldötte volna szét, mint rosszakaratu rágalmat, visszautasítjuk. Nyitra, 1902. május 12. Clair Vilmos, főtitkár. Dr. Janits Imre, ügyvezető alelnök.

A vasuton elhagyott tárgyak árverése. A m. kir. államvasutak igazgatósága közhírré teszi, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m.: bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehéreműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adni. Az árverések Fiume állomáson 1902. május hó 23-án délelőtt 9 órakor, Kis-Czell állomáson 1902. május hó 26-án délelőtt 9 órakor, budapest-keleti állomáson 1902. május hó 28-án délelőtt 9 órakor lesznek.

A Béga vizállása.

A temesvári folyam-mérnökség jelentése szerint május 20-án a Béga vizállása a következő volt:
 Temesvár +0.12 cm. apadó.
 Nagybecskerek +0.80 cm. apadó.
 Títel +4.37 cm. aradó.

Színház.

* **Szerb színészet.** Az ujvidéki nemzeti szerb színtársulat régebben teljesen mellőzve az énekes darabokat, kizárólag a drámát kultiválta. Ha jól emlékszünk, ezelőtt két évvel tették az első énekes kísérletet, még pedig nem könnyebb darab mint Weber „Büvös vadász” című operájával. A kísérlet akkoriban fényesen bevált s azóta a jeles társulat felvette műsorába az operettet és vaudeville-t is. Hogy két év óta e téren is nagyot haladtak, fényesen bizonyítja a „Nebántsvirág” tegnapi mintaszerű előadása. A bájos Nitouchet Szpaszicsné adta, ki a társulat legutóbbi vendégszerepléséből kedves ismerőse a nagybecskereki közönségnek. Bájosan és kecsesen játszotta ezt a kedves soubrette-szerepet, egyaránt ügyesen domborítva ki szerepének pajzán és diszkrét részleteit. A közönség lelkesen tapsolt a derék színésznőnek és minden egyes dalát megújráztatta. Kitűnő Floridor volt Dobrinovics, ez a nagytehetségű komikus. Teljesen kiaknázta hálás szerepét s neki is bőven kijutott a tapsból. Jurisics igen értékes, csengő tenorhanggal rendelkezik, mely természetesen nem juthatott eléggé érvényre Champlatreux kicsi szerepében. A többi szerepek Dinics (örnag), Vujsics k. a. (Corina) és Bakalovitsnál (Lorio) igen jó kezekben voltak. Dicséretet érdemel a kifogástalan rendezés s a pompásan összhangzó énekkar. A közönség, melynek soraiban igen sok volt a nem szerb is, az utolsó helyig töltötte meg a színházat s jó kedvvel tapsolt a minden tekintetben dicséretes előadásnak.

* **Magyar színészet Módoson.** A Földesiféle színtársulat ma érkezett Módosra, a hol két hétig marad. A társulat holnap mutatkozik be először az Ocskay brigadérosban s mint az összeállított műorból látjuk, a rövid színi szezon elég művelzetet nyújt a módosiaknak, akik már régóta várják a magyar színtársulatot.

* **A szerb színház heti műsora.** A Nagybecskereken működő szerb színtársulat a hét folyamán alatt csak két előadást fog rendezni. Csütörtökön e hó 22-én a „Mozgó fényképek”, Kadelburg és Schönthan sikerült bohózata fogja megkacagtatni a közönséget. Szombaton pedig „Narcisz”, Brachvogel 5 felvonásos tragédiája kerül színre.

Közzgazdaság.

□ **Állatbetegségek.** A földmívelésügyi miniszterium közlése szerint Torontálvármegye területén a következő állatbetegségek észleltek a legutóbbi időben:

Lépfene:
 nagybecskereki j. Zsigmondfalva 1 l.,
 pancsovai j. Szeferkerin 1 u.

Veszettség:
 nagybecskereki j. Rogendorf 1 u., Zsigmondfalva 1 u.,
 Nagy-Kikinda v. 1 u.

Takonykór és bőrféreg:
 alibunári j. Alibunár 1 u.,
 antalfalvai j. Torontálvásárhely 2 u.,
 módosi j. Módos 1 u., Tógyér 2 u.,
 nagybecskereki j. Nagy-Torák 1 u., Orlovát 1 u.,
 Rudolfsgnád 1 u.

Ivarszervi hólyagos kiütés:
 csenei j. Aurélháza 1 u.,
 törökkanizsai j. Ó-Szent-Iván 2 u.,
 zombolyai j. Grabác 6 u.

Rühkór:
 alibunári j. Alibunár 1 u., Román-Petre 3 u.,
 antalfalvai j. Farkasd 1 u., Jarkovác 2 u., Lajosfalva 9 u., Tomasovác 5 u.,
 bánlaki j. Bánlak 2 u., Dolác 1 u., Nagy-Margita 3 u., Partos 1 u., Ujfalu 1 u.,
 csenei j. Bobda 7 u., Billéd 1 t., Kis-Jécsa 1 u., Klári 2 u., Német 1 u., Öregfalva 3 u., Román-Kécsa 1 l., Tamásfalva 4 u.,
 nagybecskereki j. Ittvárnok 1 u., Klekk 1 u., Német-Écska 1 u., Orlovát 1 u., Rogendorf 1 u., Román-Écska 2 u., Szerb-Aradác 2 u., Torontál-Erzsébetlak 1 u.,
 nagyszentmiklósi j. Nyérő 1 u., Szerb-Nagy-Szent-Miklós 2 u.,
 párdányi j. Dinyás 13 u., Fény 4 u., Gyülvész 1 u., Jánosföld 1 u., Magyar-Ittebe 1 u., Magyar-Szent-Márton 4 u., Ó-Telek 4 u., Szerb-Szent-Márton 4 u.,
 perjámosi j. Egres 1 u., Sáralfalva 1 u., Új-Szent-Péter 1 u.,
 törökbecsei j. Karlova 1 u., Tarras 49 u.,
 törökkanizsai j. Jázova 3 u., Torontál-Józseffalva 1 u., T.-Kanizsa 3 u.,
 zombolyai j. Nagy-Komlós 1 u.

Sertésorbané:
 csenei j. Horvát-Kécsa 1 m.,
 nagybecskereki j. Lukácsfalva 1 p.,
 nagyikindai j. Tisza-Hegyes 3 u.,
 párdányi j. Szerb-Ittebe 1 u.,
 törökkanizsai j. Deszk 1 u., Gyála 1 u.

Sertésvész:
 csenei j. Tamásfalva 9 u.,
 módosi j. Istvánföld 1 p.,
 törökbecsei j. Török-Becse 1 p.,
 törökkanizsai j. Deszk 1 u.,
 zombolyai j. Magyar-Czernya 1 p., Zombolya 1 sz.,
 Nagy-Kikinda v. 1. t.

TÁVIRATOK.

A delegáció alelnökének lemondása.

Budapest, május 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szapáry Gyula gróf, a magyar delegáció alelnöke, lemondott állásáról, valamint a hadügyi albizottság elnökségéről. Szapáry lemondását azzal indokolja, hogy erősen meghűlt s egészsége veszélyeztetése nélkül nem képes megfelelni kötelezettségeinek. Más verzió Szapáry lemondását a függetlenségi párt akciójának tulajdonítja, mely akció arra az eredményre vezetett, hogy a délutáni plenáris ülésen kimondják, hogy minden képviselő jelen lehet az albizottsági üléseken s csak akkor kell a képviselőknek távoznok, ha az ülést bizalmasnak jelentik ki.

Kézmárszky tanár halála.

Budapest, május 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az elhunyt Kézmárszky Tivadar egyetemi tanár holttestét ma délután szentelték be zöldfa-utcai lakásán. A gyászszertartáson nagy számmal jelentek meg közéletünk kiválóságai, a fővárosi orvosok és a tanár növendékei. A halottat a beszentelés után a pályaudvarra vitték s vasuton Löcsére szállították, ahol holnap délután helyezik örök

nyugalomra. A gyászistentisztelet május 23-án, pénteken lesz az egyetemi templomban.

Az új ágyuk költsége.

Budapest, május 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy az új ágyuk költségeinek fedezésére kibocsátandó osztrák kölcsön három és fél százalékos lesz.

Májusi tél.

Budapest, május 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Frankfurtból táviratozzák, hogy ott tegnap nagy hőesés volt. Németország nagy részében fagyott és havazott.

Nagy sztrájk Svédországban.

Budapest, május 20. (A „Torontál” ered. távirata.) Stockholmból jelentik, hogy Svédországban mintegy hetven ezer munkás sztrájkol. Most tárgyalják ugyanis a kamarában az általános szavazati jog behozatalának kérdését s hogy azt diadalra segítsék, a munkások kimondták, hogy mindaddig nem dolgoznak, míg a kamara meg nem szavazza az általános választói jogot.

Merénylet a vilnai kormányzó ellen.

Budapest, május 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pétervárról táviratozzák, hogy Wah l vilnai kormányzó ellen merényletet követtek el. A merényletről bővebb részletek nem érkeztek.

A lángban álló sziget.

Budapest, május 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból jelentik, hogy Szt. Vincent szigete valóságos tüztengerben áll. A tüzhányó tüzes közepert szór a szigetre. A szertefolyó lava több láb magas. A benszülőtt karabok nagy része elpusztult.

A délafrikai háboru.

Budapest, május 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni jelentések szerint a bur vezérek legközelebb tanácsot ülnek, a melyen a békére vonatkozólag új javaslatokat terjesztenek elő.

Határidő-üzlet.

Budapest, május 20. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A kereslet és kínálat ma meglehetősen élénk volt s az árak két és fél fillérrel emelkedtek. Az idő pompás. Kötetett:

Buza májusra	8.79—8.80
„ októberre	7.85—7.86
Rozs októberre	6.70—6.71
Tengeri májusra	5.04—5.05
„ júliusra	5.09—5.10
Zab októberre	5.83—5.84
Repe	11.85—11.95

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1902. május hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:
 Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 38 p.
 Pancsováról: délelőtt 7 óra 30 p.; délután 5 óra 55 p.
 Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Alibunárról: este 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagyikindáról: este 9 óra 53 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolyára: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
 Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 30 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Karlova—Nagyikindára: reggel 6 óra 7 p.

Torontálmegye törökbecsei járás főszolgabírájától.

2548/I. 1902. szám.

427-3.2

Pályázati hirdetés.

A törökbecsei járáshoz tartozó Tarras községben megüresedett segédjegyzői állásra pályázni szándékozók felhívom, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi május hó 29-éig hozzám nyujtsák be; a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

J a v a d a l m a z á s :

Fizetés évi	800 korona.
Lakbér	160 „
Uti átalány	80 „

Összesen . 1040 korona.

Törökbecsén, 1902. évi május hó 13-án.

Horváth,
főszolgabíró.

64779/902.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. évi szeptember hó 1-től 1903. évi augusztus hó végéig terjedő időre szükséges 10.000 métermázsas repce-olaj szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírt mennyiség csak megközelítő szükségletet képezvén, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezen mennyiségnél egy negyed-rész erejéig többet vagy kevesebbet megrendel-hessen.

Az ivenként egy koronás okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1902. évi június hó 13-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár beszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott olaj értékének 5%-a legkésőbb 1902. évi június hó 12-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291/96 számú általános szállítási és a fenti anyagok szállítását vonatkozó 111330/901. számú különleges feltételek.

A pályázatra, valamint a szállításra vonatkozó egyéb részletes módok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az igazgatóság anyag és leltár beszerzési szakosztályában valamint az üzletvezetőségeknél és a hazai ipar- és kereskedelmi kamaráknál betekintheők.

Az ajánlati felhívás az ajánlatot tenni szándékozókknak a fent nevezett anyag és leltár beszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánatra postán megküldetnek.

Budapest, 1902. évi május hóban.

3.1

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

LAKÁS.

Két szoba, konyha és a szükséges melléképítményekből álló lakás azonnal kiadó. Zápolya-utca 1-ső sz. alatt.

(319-x.24)

Borosznó gyógyítófürdő.

Zolyomgyében.

Vasút-állomás.

Posta és távir. ja.

Vadregényes fenyvesek közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétautak. Magas forrással vízvezeték. A *glaubersós* gyógyítóforrások kitűnő hatásúak heveny és idült *gyomor- és bélhurut, máj- és hólyagbajoknál.*

Hidegvíz gyógyintézet

Masszázs, villamozás, *Kneipp*-féle gyógyító mód. Meleg ásványvíz és fenyőfürdők. Állandó fürdőorvos: *Luczy Gusztáv dr.* Gyógyszertár. Lawn-tennis, tekepálya, cigányzene.

Lakás: 8-16 korona egy szoba *heti bérlete* ágyneművel együtt.

Étkezés: leves 20 fillér, főzelék 60 fillér, tészta 50 fillér, sülték 80-1'80 fillér étlap szerint.

Bővebbet alulirt tulajdonosnál.
400-23.5

Rosenauer Lajos, Besztercebánya.

Naponta frissen vágott

spárga (Spargel)

Kurländer Imrénél

tűzifarakatár

Korona-utca 585. sz.

(387-x.12)

Ingyen lakást

adok egy házaspárnak házmesteri teendők fejében. A lakás megtekinthető Mária Terézia-utca 30-ik szám alatt. (436-x.1)

Bóka község előljárósága.

1953. sz. 1902.

432-3.1

Pályázati hirdetés.

Bóka község jegyzői hivatalában egy rendkívüli segédmunkás, három korona napidíj mellett, huzamosabb időre azonnal alkalmazást nyerhet. Feltétlen kellék a jegyzői és anyakönyvezetési teendőkben teljes jártasság igazolása.

Bóka, 1902. május 18.

Az előljáróság.

NYOMDÁSZ - TANULÓNAK

jó házból való fiu felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(237-x.91)

JÉG!

MÚJÉG

JÉG!

12 1/2 kilós, valamint 6 1/4 kilós kockákban június hó 1-étől kezdve nálam kapható.

Előjegyzéseket kérem legkésőbb e hó 28-áig eszközölni.

ECKSTEIN VILMOS

mezőgazdasági gépek raktára.

Telefon 70. szám. 434-x.1

JÉG!

JÉG!

Eddig több mint
10.000.000 koronát
fizettünk ki osztálysorsjegy-nyeremények fejében.
A most kezdődő húzáshoz ajánljuk
osztálysorsjegyeinket
az alábbi áron:
egy egész sorsjegy 12.- kor. egy fél sorsjegy 6.- kor.
egy negyed sorsjegy 3.- „ egy nyolcad sorsj. 1.50 „
I Pontos kiszolgálás!
!Teljes titoktartás nyereség esetén!
MERCURBANK 375-12.12
Budapest, IV. kerület, Váci-utca 37-ik szám.

Homokfutókat, hintókat
stb. a legújabb rendszer szerint
- - - - - elkészítünk. - - - - -
Javítások jutányos ár mellett.
Új és használt kocsik mindig raktáron.
Minden a kerékgyártó, kovács,
nyerges, fényező és szijgyártó szak-
mába vágó munkákat elvállalunk.
A lóvasalást vizsgázott kovács eszközli.
Plennert Péter, kerékgyártó.
Gyémánt Vince, kovács.
Stefany Ede, nyerges és szijgyártó.
Nagybocsokrék, Nicky-utca
(a Pest-szálloda átellenében.)
Egyéb járó-
utódai.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra mehozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodatorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatalon kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarul könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, akik a fiatalon kihágásokból származó nemi bajokban, szifiliszben, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősítés szükséges. Csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki irhat érte bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarul könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni.

A levelet így kell címezni:

State Medical Institute, 16.

Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesítendőek.

(13-x.37)